

CRÒNICA PARLAMENTÀRIA DE CATALUNYA

Primer semestre de 2020

Roser Serra i Albert*

40è aniversari del restabliment del Parlament

Resum

Recull comentat d'iniciatives parlamentàries tramitades per impulsar i controlar l'acció política i de govern, i altres tipus de procediments parlamentaris relacionats amb el multilingüisme, la llengua i la política lingüística o que fan referències al català. En aquesta ocasió, es fa una referència especial al 40è aniversari del restabliment del Parlament.

Paraules clau: Catalunya; dret lingüístic; política lingüística; llengua; català

PARLIAMENTARY REPORT ON CATALONIA

FIRST HALF OF 2020

40TH ANNIVERSARY OF THE PARLIAMENT'S RE-ESTABLISHMENT

Abstract

The article compiles parliamentary initiatives aimed at promoting and controlling the political and governmental action, and other parliamentary proceedings relating to multilingualism, language and language policy, or referring to Catalan language. On this occasion, there is a special reference to the 40th anniversary of the re-establishment of Parliament.

Keywords: Catalonia; linguistic law; language policy; language; Catalan.

* Roser Serra i Albert, cap de l'Àrea d'Afers Parlamentaris Interdepartamentals de la Direcció General de Relacions Institucionals i amb el Parlament del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya. rserra@gencat.cat

Citació recomanada: Serra i Albert, Roser. (2020). Crònica parlamentària de Catalunya. Primer semestre de 2020. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 74, 206-216. <https://doi.org/10.2436/rld.i74.2020.3520>

Sumari

1 Iniciatives parlamentàries d'impuls de l'acció política i de govern

Resolucions

2 Iniciatives parlamentàries de control de l'acció política i de govern

Preguntes orals al Govern a respondre en el Ple

Interpel·lacions

Preguntes escrites al Govern

3 Altres iniciatives

Informes

El mes d'abril passat es van complir 40 anys de la reinstauració del Parlament de Catalunya.¹ En tot aquest temps, des del 1980, hem estat testimonis d'una acció parlamentària decidida que ha permès revitalitzar l'ús social de les llengües pròpies de Catalunya —el català, l'occità i la llengua de signes catalana— i alhora també ha aportat millores en el tractament de les llengües, en general. Tant des de la funció legisladora com des de la funció impulsora i controladora de l'acció política i de govern, el Parlament hi ha contribuït de forma directa, amb iniciatives concretes, o per una via més discreta, amb referències a la llengua en iniciatives sobre una altra matèria.²

I al mateix temps que el Parlament commemora els 40 anys del seu restabliment,³ aquesta secció de la *Revista* compleix deu anys. Sobre aquest fet, permeteu-me afegir dues pinzellades per recordar que es va iniciar per donar continuïtat a un article on vam recollir la normalització lingüística de les primeres legislatures del Parlament.⁴ Des d'aleshores, la secció ha anat fent un minuciós recull comentat, semestre a semestre, de les tramitacions parlamentàries relacionades amb el plurilingüisme, la llengua i la política lingüística⁵ que resulten de la col·laboració entre el poder legislatiu i executiu, pròpia del nostre sistema parlamentari, on —a banda de les lleis— el Parlament fiscalitza l'acció política del Govern i també la impulsa cap a una determinada actuació o en un sentit concret.

Fins avui, cada crònica ha sigut diferent. En part, condicionada per l'escenari i la conjuntura política: fruit de l'aritmètica parlamentària (les forces polítiques de l'hemicicle), del moment del mandat (inici o final de la legislatura) o de les relacions amb l'Estat,⁶ com va ser el cas de l'aplicació de l'article 155 de la CE. El present semestre també s'ha vist condicionat per una circumstància del tot imprevisible, que no és de tipus polític: la pandèmia de la COVID-19. Si bé la vida parlamentària ha continuat durant aquesta situació excepcional, com pertoca i va reconèixer la Comissió de Venècia del Consell d'Europa,⁷ sí que ha comportat l'adaptació dels treballs de la cambra i l'administració parlamentària.

Vegem tot seguit la crònica del semestre, agrupada en els apartats habituals segons la funció que desplega el Parlament: impulsar l'acció política i de govern,⁸ controlar el Govern, i la resta de procediments parlamentaris, excepte la funció legislativa que no és objecte d'aquesta crònica.

1 Iniciatives parlamentàries d'impuls de l'acció política i de govern

Quan diem que el Parlament impulsa l'acció política i de govern ens referim al seu efecte en el desenvolupament del programa governamental que pot arribar a condicionar-ne les polítiques públiques, també la lingüística. Com? Fent-li prendre iniciatives o duent a terme actuacions. Això passa en diferents moments: amb la investidura del president, quan el Parlament aprova el programa governamental, i durant la legislatura,

1 Amb l'Estatut d'autonomia de Catalunya del 1979, el març de 1980 es van fer les primeres eleccions al Parlament, i la sessió constitutiva va ser el 10 d'abril. <https://www.parlament.cat/pcat/parlament/historia-del-parlament/cronica-del-parlament/>.

2 En els darrers anys la presència del castellà al Parlament s'ha fet més habitual, tant en els debats com en els escrits. En especial des del 2006, amb l'arribada del Grup Parlamentari de Ciutadans, el qual desplega una activitat parlamentària on defensa una suposada discriminació del castellà a Catalunya.

3 [La història dels darrers anys de la institució està recollida en una pàgina web, creada amb motiu de la commemoració.](#)

4 Serra i Albert, Roser, i Prat Bofill, Ramon (2007). *L'impuls parlamentari de l'acció política i de Govern pel que fa a la normalització lingüística durant les set darreres legislatures del Parlament de Catalunya (1980-2006)*. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 48.

5 La recerca sobre llengua catalana i política lingüística s'ha fet a partir de les iniciatives amb els descriptors següents: “llengua catalana”, “política lingüística” o “ús de les llengües”. També s'han cercat les iniciatives que en el títol contenen les paraules: “llengua”, “catalana” o bé “lingüísti*”.

6 Milian i Massana, Antoni (2019). *L'ara, quina política lingüística cal reclamar a l'Estat espanyol?* *Revista d'Estudis Autònoms i Federals - Journal of Self-Government*, 30.

7 Vintró Castells, Joan (2020). *Paràmetres de les relacions entre la majoria parlamentària i l'oposició en una democràcia: una llista de criteris (CDL-AD(2019)015)*. *La Comissió de Venècia i l'oposició parlamentària*, *Revista Catalana de Dret Públic*, 60.

8 Ens referim a l'acció política i de govern quan parlem de les actuacions que duu a terme l'executiu en aplicació del seu programa polític, que, en gran part, responen als compromisos electorals subscrits pels grups parlamentaris que donen suport al Govern. Després es poden trobar recollits al seu Pla de Govern per a la legislatura. Pel que fa a la llengua catalana en la legislatura actual vegeu el [Pla de Govern de la XII legislatura](#). Concretament: l'àmbit sobre “arts, cultura i llengua” de l'eix 1 (un país cohesionat); l'àmbit de polítiques digitals que té entre els objectius preparar la llengua per a l'era digital, dins l'eix 3 (una societat enfortida democràticament, lliure i justa); i l'àmbit de l'acció exterior que promou donar suport a la cultura i la llengua com a trets diferencials de Catalunya al món, i també consolidar el català com a novena llengua d'Europa, dins l'eix 4 (una Catalunya oberta al món).

amb les mocions i resolucions que s'aproven després dels debats parlamentaris. Un altre moment en què el Parlament exerceix la seva funció de direcció política és amb els debats de política general i els debats específics, concretament a través de les resolucions que en resulten.

Això és així perquè les resolucions parlamentàries solen contenir manaments adreçats al Govern que no tenen força vinculant, però que impliquen un compromís polític i l'obliguen a retre comptes. En el període que analitzem s'han aprovat dues resolucions que ens interessa destacar: una sobre l'oficialitat del català a la Unió Europea i l'altra sobre aspectes de funcionament del Consorci per a la Normalització Lingüística.

Resolucions

[Resolució 822/XII del Parlament de Catalunya, 25 de juny, sobre l'oficialitat del català a la Unió Europea](#) (núm. tram. 250-00972/12) (BOPC 647, de 15.07.2020, pàg. 6).

Aquesta Resolució, aprovada a la Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència (CAERIT), va ser presentada pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya i el Grup Parlamentari Republicà. En la Resolució, el Parlament insta el Govern a demanar al Govern de l'Estat espanyol dues coses: a) en ocasió d'una propera conferència intergovernamental de revisió dels tractats constitutius de la Unió Europea, que es modifiqui l'article 55.1 del Tractat de la Unió Europea (UE) per incorporar el català en la relació de llengües en què és redactat;⁹ b) que sol·liciti al Consell de la UE el reconeixement de l'oficialitat del català a la UE i la consegüent incorporació al règim lingüístic de les institucions de la Unió.

L'oficialitat del català a la UE no està reconeguda i és un tema recurrent juntament amb l'ús del català a les instàncies europees. Trobem molts exemples en diferents moments dels 40 anys de treball de la cambra catalana,¹⁰ i fins i tot va donar lloc a una Declaració institucional del Parlament sobre la matèria.¹¹

[Resolució 789/XII del Parlament de Catalunya, relativa a l'Informe de fiscalització 9/2019, sobre el Consorci per a la Normalització Lingüística, corresponent a l'exercici del 2016, de 12 de juny](#) (núm. tram. 256-00029/12) (BOPC 627, de 19.06.2020, pàg. 15, i [DOGC 8184](#), de 23.07.2020).

Aquesta Resolució clou el procediment substanciat sobre [l'Informe de fiscalització 9/2019 de la Sindicatura de Comptes de Catalunya](#), de 26 de juny de 2019, sobre el Consorci per a la Normalització Lingüística, institució encarregada de fomentar el coneixement, l'ús i la divulgació de la llengua catalana. Es tracta d'un treball que fiscalitza el pressupost, la gestió de l'activitat i en revisa el compliment de la legalitat bàsica, i amb la Resolució la cambra aprova l'informe. A més, també insta el Govern a seguir el conjunt de recomanacions que s'hi contenen ([Nota resum de l'informe](#)) totes relacionades amb aspectes pràctics de funcionament, i no pas la llengua, com són: el Reglament i els Estatuts; el Pla d'actuació; els llocs de treball i el conveni col·lectiu propi o el control horari i el règim jurídic del personal; com també la dedicació docent dels tècnics de normalització lingüística (TNL) i els seus procediments de control o les relacions dels ens consorciats. [Substanciació de la iniciativa](#) (DSPC-C 380, de 21.11.2019, pàg. 13).

2 Iniciatives parlamentàries de control de l'acció política i de govern

Quan el Parlament demana al Govern que retí comptes de la seva actuació sovint li reclama informació d'aspectes relacionats amb la llengua. Aquest control, essència de la democràcia, és possible amb les

⁹ El català encara no ha adquirit avui aquest estatus d'oficialitat a la UE, però els ciutadans compten amb el dret d'opció lingüística davant les institucions europees ja que està reconegut com a llengua de comunicació per les principals institucions i organismes de la UE. Qualsevol ciutadà es pot adreçar en català, per escrit, a la Comissió Europea, al Consell, al Defensor del Poble Europeu o al Comitè de les Regions, i té dret a rebre una resposta en la seva llengua. També es tradueixen al català algunes publicacions i documents oficials de la UE. Aquest reconeixement és el resultat d'un seguit d'acords bilaterals que preveuen que el català, com també el gallec i el basc, puguin ser utilitzats en les comunicacions amb els ciutadans, d'acord amb les [Conclusions del Consell](#) sobre l'ús d'altres llengües oficials per part de les institucions i organismes de la UE, de 13.06.2005. https://ec.europa.eu/spain/barcelona/about-us/cat_UE2_ca.

¹⁰ Mir Sala, Narcís (2017). Algunes consideracions actuals sobre la posició de la llengua catalana en relació amb el dret de la Unió Europea. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, núm. 67, pàg. 255-263. DOI: [10.2436/rld.167.2017.2876](https://doi.org/10.2436/rld.167.2017.2876).

¹¹ [Declaració institucional del Parlament de Catalunya sobre el reconeixement de la llengua catalana a la Unió Europea](#) (DSCP-P 14, de 26.05.2004, pàg. 51), d'acord amb el respecte a la pluralitat lingüística com una riquesa que cal mantenir i envigorir reconegut a l'art. 22 de la [Carta europea de drets fonamentals](#).

preguntes parlamentàries; les interpel·lacions i les sol·licituds d'informació i documentació.

En la pràctica, les preguntes parlamentàries són les més utilitzades. Són el paradigma del control ordinari sobre el Govern perquè permeten als grups parlamentaris demanar informació o explicacions sobre una determinada qüestió.

Preguntes orals al Govern a respondre en el Ple

Les qüestions sobre la llengua són poc habituals al Ple, però no resulta estrany trobar-les dins d'algun punt de l'ordre del dia de la sessió de control al Govern. Això succeeix quan hi ha algun tema d'actualitat política i el grup parlamentari que la planteja el vol fer visible en un breu debat de 5 minuts.¹²

En aquest semestre el plenari ha sigut testimoni d'una pregunta sobre el programa "No em canviïs la llengua", que ha permès debatre sobre l'ús social de la llengua catalana i a les càmeres del [Canal Parlament](#) retransmetre (en directe i en diferit) les explicacions donades per la consellera de Cultura. S'ha fet possible el que preveu el nostre Estatut d'autonomia: que el Parlament és la seu on s'expressa preferentment el pluralisme i es fa públic el debat polític, també per preguntar-se sobre el català.

[Pregunta sobre el programa "No em canviïs la llengua", de 12 de febrer \(núm. tram. 310-00301/12\). \(BOPC 542, de 14.02.2020, pàg. 47\).](#)

La pregunta, formulada pel Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, demana per la valoració que fa el Govern del programa "No em canviïs la llengua" per aixopugar els nous parlants: "[...] Atenent els fluxos migratoris provinents d'arreu del món a Catalunya, la llengua catalana és un important valor d'integració i cal garantir-ne l'accés al seu aprenentatge, al seu ús com a element de cohesió social i com a generador d'oportunitats. Tot i així, molts catalanoparlants tenen el costum de canviar la llengua. És a dir, passar-se directament al castellà quan l'interlocutor que tenen al davant els sembla que és estranger o simplement no parla català. Hi ha una confusió, existent entre els catalanoparlants, que perjudica greument la nostra llengua. Pensen que adreçar-se a algú en castellà és un acte de respecte. I no és així. Sovint, quan canviem d'idioma, evitem que els que la volen aprendre no puguin fer-ho. El català és una llengua d'acollida, que agermana, que ofereix oportunitats al país on vius. Ara bé, si aquesta no aconsegueix seduir nous parlants i fer-la habitual entre ells, cada vegada serà més difícil que el català creixi."

La consellera de Cultura en la resposta va recordar la preocupació del Govern per l'ús social de la llengua catalana, com ha vingut reiterant durant el mandat "[...] aplaudim totes les iniciatives que facilitin l'accés a la llengua perquè tothom se la faci seva. Per aquest motiu, valorem molt positivament i favorablement accions com aquesta campanya, que va aparèixer el mes de setembre de l'any 2019, amb aquest lema: "No em canviïs la llengua". L'objectiu és just aquest: que els catalanoparlants mantinguin el català quan conversin amb persones que no saben si el parlen." Alhora va posar en relleu la importància de la campanya pel compromís que suposa que persones nouvingudes arrelades al país se sumen i abanderan la defensa del català, i va felicitar-se que el català sigui llengua d'acollida, que agermana, per ajudar a no deixar perdre la llengua. A l'últim, va recordar que el Departament dona suport a la campanya des del Consorci per a la Normalització Lingüística (CPNL); ja que segons [l'Enquesta d'usos lingüístics de la població \(2018\)](#)¹³ gairebé 900.000 persones nascudes a l'estranger han manifestat interès per aprendre català a Catalunya.

Per acabar d'arrodonir el debat, es va fer un breu balanç amb xifres de l'actuació formativa del CPNL: gairebé 2 milions de persones inscrites als cursos de català; més de 240.000 d'alumnes en línia (curs Parla cat); i noves mesures econòmiques perquè tothom pugui aprendre català (la gratuïtat dels cursos de nivell inicial s'ha ampliat a altres cursos de nivell bàsic gràcies als pressupostos de 2020). La [substanciació de la iniciativa](#) va generar, com recull el diari de sessions, remor de veus en diferents moments del debat (DSPC-P 87, de 12.02.2020, pàg. 8).

¹² La pregunta oral en el Ple té una seqüència molt pautada pel Reglament de la cambra. La intervenció del diputat que fa pregunta i el membre del Govern que li respon implica controlar de reüll el rellotge i seguir el compàs: "pregunta, resposta, rèplica, dúplica" (tenen dos minuts i mig cadascun, repartits en dos torns).

¹³ L'Enquesta d'usos lingüístics té per objectiu de conèixer la identificació lingüística i els usos del català i altres llengües, en els espais de relació personal de la població de 15 anys i més a Catalunya, i aporta informació sobre el coneixement de les llengües (català, castellà, anglès i francès, especialment) i les actituds lingüístiques i opinions de la població sobre l'ús del català. A més, mesura l'ús i el coneixement de l'occità a l'Aran. S'elabora cada cinc anys per part de l'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) i el Departament de Cultura.

Interpel·lacions

Aquest instrument de control permet demanar al Govern explicacions sobre els motius i propòsits de la seva actuació en qüestions de política general i el seu debat pot donar lloc a una moció, en la qual el Parlament expressa la seva posició. Es diferencia de la pregunta oral per la matèria, ja que l'assumpte que planteja és més ampli (sobre política general), i per la naturalesa, perquè conjuga un doble objectiu: produir un debat (de 30 minuts)¹⁴ i aconseguir que s'aprovi una moció que insti el Govern a actuar en una determinada direcció.

[Interpel·lació al Govern sobre la cultura a Catalunya](#), de 7 de febrer (núm. tram. 300-00239/12) (BOPC 538, de 10.02.2020, pàg. 75).

Presentada pel Grup Parlamentari de Ciutadans, es va debatre en el Ple del 13 de febrer ([DSPC-sèrie P 88](#), de 13.02.2020, pàg. 13). Resulta interessant recollir alguns fragments de la intervenció de la consellera de cultura per a aquesta crònica: “Catalunya [...] amb una llengua pròpia, que és el català, excepte a l’Aran, que és l’occità-aranès; amb tres llengües oficials —català, castellà i aranès-occità—; [...] terra de pas i d’acollida, gresol de civilitzacions, d’aquestes que ens han precedit, amb una llengua que ens cohesiona i moltes llengües que ens enriqueixen. No vulguin fer seu el castellà, no és patrimoni de vostès, no l’intentin instrumentalitzar com un graner de vots. [...] I deixi’m citar Mercè Rodoreda, que és la meva..., una de les meves escriptores de capçalera: «El que considero vital de la nostra cultura són els fonaments, i els fonaments són la llengua», deia ella. El Govern de la Generalitat aposta, i fort, per la cultura, hi ha apostat sempre, i també ho fa en els pressupostos del 2020.”

I sobre la necessitat de protegir el català: “[...] li he de dir que la llengua catalana és la llengua pròpia de Catalunya, i l’hi torno a dir, és la llengua oficial d’Andorra, té al voltant de 7 milions de parlants i gaudeix d’una mala salut de ferro, però necessita i mereix totes les atencions, com deia aquesta nostra escriptora de capçalera, Mercè Rodoreda. Perquè, com que Catalunya no té estat propi, la llengua catalana que li és pròpia competeix amb les llengües dels dos potents estats —tres, diríem— en els quals viu: el castellà té al voltant de 500 milions de parlants i el francès en té al voltant de 300 milions. L’obligació del Govern de la Generalitat és protegir i afavorir l’ús de la llengua catalana. Perquè, quan una llengua mor, el nostre món es fa molt més pobre, i per aquest motiu necessitem... Com a filòloga, li dic que fa molts anys que estic preocupada pel futur de la llengua catalana...”

[No obstant això, la moció resultant, la Moció 157/XII del Parlament de Catalunya, sobre la cultura a Catalunya](#), de 5 de març (núm. tram. 302-00197/12) (BOPC 566, de 9.03.2020, pàg. 12) no recull cap referència a la llengua, si bé la cambra insta el Govern a emprendre diverses mesures per promoure i potenciar les manifestacions culturals a tot Catalunya.

Preguntes escrites al Govern

Aquest tipus de preguntes tenen menor transcendència pública, però tant el text de la pregunta com l’escrit de resposta es poden consultar al *Butlletí Oficial del Parlament* (BOPC). Els grups parlamentaris hi recorren amb freqüència per posar de manifest la seva preocupació per la matèria lingüística o l’ús social de la llengua en molts espais: l’escola, els mitjans de comunicació, les arts i fins i tot en àmbits fins fa poc inexistents, com Internet i les xarxes socials, àmbits d’ús més nou i amb més projecció de futur.

Són les iniciatives predominants d’entre tot el ventall d’eines que preveu el Reglament, malgrat oferir un control més discret. Aquest semestre han destacat les preguntes estrictes sobre la llengua en l’entorn educatiu, referides a la llengua dels alumnes a l’hora del pati, i els estudis de llengua catalana; la promoció del català entre els nous parlants amb la campanya “No em canviïs la llengua”, a les sales de cinema; les noves tecnologies i la promoció del català i l’occità en l’era digital; i el Pla de lectura 2020 o les subvencions de la Institució de les Lletres Catalanes. Es recullen i comenten a continuació:

[Pregunta sobre la campanya que la Plataforma per la Llengua farà als centres educatius per a potenciar l’ús de la llengua catalana](#), de 18 de setembre (núm. tram. 314-05709/12) (BOPC 436, de 11.10. 2019, pàg. 107).

¹⁴ El diputat interpel·lant i el membre del Govern disposen d’un torn de 10 minuts cadascun i d’un nou torn de 5 minuts cadascun per a la rèplica i la contrarèplica.

El Grup Parlamentari de Ciutadans pregunta si el conseller d'Educació considera que la campanya és una forma de coaccionar els alumnes perquè parlin el català durant l'hora del pati, i també quines mesures pensa emprendre per impedir que el sindicat Intersindical CSC condicioni la llengua que parlen els alumnes a l'hora del pati. [Resposta del Govern](#) (BOPC 512, de 20.01.2020, pàg. 30).

Preguntes sobre el percentatge de sol·licitants que han obtingut plaça en primera opció en l'educació per a adults per al curs 2019-2020 en dues comarques, de 7 d'octubre i de 15 de novembre (núm. tram. [314-05819/12](#) i [314-06074/12](#)) (BOPC 442, de 18.10.2019, pàg. 103, i [BOPC 480](#), de 29.11.2019, pàg. 152, respectivament).

El Grup Parlamentari de Ciutadans planteja dues preguntes per saber els sol·licitants que han obtingut la plaça sol·licitada en primera opció en els estudis de formació de persones adultes per al curs 2019-2020 a les comarques de l'Alt Camp i de la Noguera, desglossats per centres docents amb indicació de la població en què es troben. Les respostes del Govern (publicades al [BOPC 511](#), de 20.01.2020, pàg. 40 i [BOPC 562](#), de 06.03.2020, pàg. 30, respectivament) inclouen referències als estudis de llengua catalana.

Pregunta sobre el desequilibri territorial del mapa de sales de cinema, de 3 de desembre (núm. tram. [314-06261/12](#)) (BOPC 492, de 13.12.2019, pàg. 80).

Plantejada pel Grup Parlamentari de Catalunya en Comú Podem sobre l'informe fet públic per l'Acadèmia del Cinema Català que revela un greu desequilibri territorial en el mapa català de sales per saber el parer del Departament de Cultura. La [resposta del Govern](#) (BOPC 570, de 13.03.2020, pàg. 40) aborda, entre d'altres, connexions entre la llengua i la indústria cultural del cinema, com per exemple que el [Pla estratègic de suport a l'audiovisual català. 2017-2020](#) proposa “millorar i modernitzar les sales d'exhibició cinematogràfica de Catalunya i corregir les eventuais distorsions per raons lingüístiques o culturals produïdes pel mercat”; que l'ajut a l'exhibició cinematogràfica dona suport a les sales d'exhibició cinematogràfica a Catalunya que fomentin el consum de llargmetratges cinematogràfics: en versió original catalana; en versió doblada al català; en versió original en llengua diferent del català i del castellà i subtítulada al català, i de producció catalana en versió doblada, original o subtítulada, en llengua diferent del català; o que un dels tres objectius que persegueix la FilmoXarxa és incrementar l'oferta cinematogràfica en llengua catalana a les pantalles del país.

Pregunta sobre el motiu pel qual no s'esmenta el castellà en un paràgraf determinat del document “Estratègia de ciberseguretat de la Generalitat de Catalunya 2019-2022”, de 14 de novembre (núm. tram. [314-06269/12](#)) (BOPC 492, de 13.12.2019, pàg. 86).

El Grup Parlamentari de Ciutadans qüestiona per què s'evita fer referència a la llengua castellana a la pàgina 42 del document “[Estratègia de ciberseguretat de la Generalitat de Catalunya 2019-2022](#)” quan diu: “Preparar la cultura i la llengua per a l'era digital. Donar suport al foment del català i l'aranès al món digital, en especial, en matèria de ciberseguretat.” [Resposta del Govern](#) (BOPC 570, de 13.03.2020, pàg. 45).

Preguntes sobre la campanya “No em canviïs la llengua”, de 13 de febrer (núm. tram. [314-06764/12](#) a [314-06771/12](#)) (BOPC 555, de 28.02.2020, pàg. 64).

El Grup Parlamentari de Ciutadans planteja diverses preguntes relacionades amb la campanya “No em canviïs la llengua”, i concretament incideix en el següent:

- 1) El compliment de l'article 53 de la Constitució espanyola (núm. tram. [314-06764/12](#)). El grup al·lega que a la [web](#) on es presenta la campanya s'intenta conscienciar els catalanoparlants perquè no canviïn la llengua quan creguin, “ja sigui per l'accent o els trets físics, que el seu interlocutor no és nascut a Catalunya”. Per això, es pregunta si el Govern creu que és la millor manera de donar compliment a l'article 53 CE que obliga a tots els poders públics que totes les seves actuacions tinguin la major eficàcia possible dels drets i llibertats fonamentals dels ciutadans.
- 2) La relació entre els trets físics o l'accent i la llengua que una persona parla (núm. tram. [314-06765/12](#)). Es pregunta si el Govern considera que hi ha alguna relació entre els trets físics o l'accent i la llengua que parla un ciutadà.

- 3) [El dret d'una persona catalanoparlant a parlar en la llengua que triï sense coaccions](#) (núm. tram. [314-06766/12](#)). Es pregunta si un ciutadà catalanoparlant té dret a mantenir una conversa en la llengua que elegeixi lliurement sense veure's coaccionat pel Govern.
- 4) [El dret a canviar de llengua quan tothom ho consideri oportú](#) (núm. tram. [314-06767/12](#)). Es pregunta si el Govern considera que qualsevol ciutadà té dret a canviar de llengua amb seu interlocutor lliurement quan ho consideri oportú.
- 5) [La renúncia a la lliure elecció de la llengua](#) (núm. tram. [314-06768/12](#)). El Grup pregunta si al Govern li sembla que la promoció d'una campanya que insta a renunciar a la lliure elecció de la llengua en què s'expressa qualsevol ciutadà és la manera de promoure la major eficàcia dels drets i les llibertats de la ciutadania, com és el dret a la lliure elecció de la llengua a Catalunya.
- 6) [La defensa de les llengües oficials](#) (núm. tram. [314-06769/12](#)). El Grup pregunta si el Govern ha de defensar la resta de les llengües oficials, com fa; quants recursos econòmics i tècnics dedica per a la seva defensa i promoció; i quines campanyes ha realitzat.
- 7) [La consideració de l'espanyol com a llengua que uneix, iguala i agermana](#) (núm. tram. [314-06770/12](#)). Es pregunta si per al Govern l'espanyol també és una llengua que uneix, iguala i agermana.
- 8) [L'obligació de promocionar i difondre l'espanyol com a llengua oficial a Catalunya](#) (núm. tram. [314-06771/12](#)). Es pregunta si el Govern entén que té l'obligació de promocionar i difondre també l'espanyol com a llengua oficial de Catalunya.

Totes estan en agrupades una [resposta del Govern](#) (BOPC 595, de 5.05.2020, pàg. 41) que inclou preguntes d'aquest mateix grup parlamentari sobre la campanya "No em canviïs la llengua" (314-06759/12 a 314-06763/12) que demanen pels trets físics de les persones no catalanoparlants i les catalanoparlants, l'existència de trets físics que permetin diferenciar les persones catalanoparlants de les que no ho són; les diferències antropològiques entre els nascuts a Catalunya i els que no hi han nascut; i l'existència de trets físics o l'accent que permetin diferenciar les persones catalanoparlants de les que no ho són.

[Pregunta sobre l'aplicació de la mesura 19 del Pla de lectura 2020, de 29 d'abril](#) (núm. tram. [314-07694/12](#)) (BOPC 600, de 12.05.2020, pàg.128).

Plantejada pel Grup Parlamentari de Ciutadans sobre l'objectiu número 19 del [Pla de Lectura 2020](#) per incrementar el suport al sector editorial. Es plantegen diverses preguntes sobre la producció editorial en llengua catalana, occitana i castellana; les subvencions per a la traducció d'obres literàries i no literàries al català, l'occità i el castellà; o per promocionar la producció en llengua catalana, occitana i castellana dirigides a la creació de públics i als mitjans de comunicació. Així mateix, el grup també pregunta per les subvencions per promocionar la producció editorial en llengua catalana i occitana d'especial interès cultural i les empreses beneficiàries, i si s'ha endegat alguna subvenció d'aquest tipus per promoure la producció editorial en llengua castellana d'especial interès cultural i quines empreses se n'haurien pogut beneficiar. [Resposta del Govern](#) (BOPC 634, de 30.06.2020, pàg. 92).

[Pregunta sobre l'aplicació de la mesura 13 del Pla de lectura 2020, de 19 d'abril](#) (núm. tram. [314-07699/12](#)) (BOPC 600, de 12.05.2020, pàg. 132).

Plantejada pel Grup Parlamentari de Ciutadans sobre diverses qüestions relacionades amb la lectura dins del període 2017-2020. Concretament, pel que fa a la llengua, es pregunta pel cost d'organitzar dins d'aquest objectiu activitats de promoció i difusió de la literatura en català, en espanyol i en occità; i dels ajuts per promocionar i difondre la literatura en llengües estrangeres; com també, el suport que rep la Setmana del Llibre en Català. [Resposta del Govern](#) (BOPC 634, de 30.06.2020, pàg. 126).

[Pregunta sobre el retorn cultural i social de les subvencions concedides per la Institució de les Lletres Catalanes el 2008, d'11 de maig](#) (núm. tram. [314-08126/12](#)) (BOPC 608, de 22.05.20, pàg. 128).

Plantejada pel Subgrup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Crida Constituent per conèixer detalls de l'activitat de la Institució de les Lletres Catalanes (ILC) encarregada de promoure la presència

pública de la literatura catalana, i garantir el prestigi social dels escriptors catalans i exercir d'agent col·lectiu de les lletres catalanes (conjunt de la producció literària en llengua catalana en qualsevol gènere i difosa per qualsevol mitjà) davant la societat. Entre d'altres, es pregunta sobre els programes "Lletres a les aules" i "Lletres en viu". [La resposta del Govern](#) (BOPC 634, de 30.06.2020, pàg. 162) explica que aquests programes es van crear per garantir la presència d'escriptors catalans en el sistema educatiu (Lletres a les aules) i en les biblioteques integrades en el Sistema de Lectura Pública de Catalunya (Lletres en viu).

3 Altres iniciatives

L'activitat parlamentària de control i impuls que hem vist als apartats anteriors es completa amb unes actuacions que recollim en aquest apartat. Aquest darrer bloc agrupa les tramitacions que queden al marge, i que també tracten de diferents aspectes vinculats a la llengua. Parlem, per exemple de compareixences, declaracions, informes, plans, entre d'altres.

Informes

El Govern trameta al Parlament diferents documents, com ara comunicacions, programes i plans o informació en general. Més que una forma de control, es poden considerar un canal d'informació parlamentària. Sobre la llengua, tenim també els informes d'institucions estatutàries que molt indirectament tracten de la qüestió que ens ocupa, com els dos informes del Síndic de Greuges que s'han presentat en aquest semestre.

Informe sobre la Sentència 459/2019 del Tribunal Suprem i la seva repercussió en l'exercici dels drets fonamentals, de 16 de gener de 2020 (núm. tram. 360-00027/12) ([BOPC 516](#), de 23.01.2020, pàg. 33).

Analitza la Sentència des d'una doble perspectiva: una condemna que pot haver vulnerat drets constitucionals processals i substantius dels condemnats; i amb possibles afectacions en el gaudi de drets i llibertats fonamentals per a tota la ciutadania. A partir d'aquí, el document tracta de qüestions més concretes, com ara la consideració de la llibertat de les persones condemnades i el conflicte polític a Catalunya per, finalment, reflexionar sobre el paper de la judicatura en l'aplicació del dret i els drets fonamentals.

I pel que aquí ens interessa, convé destacar que l'Informe recull que: "Es vulnera el dret a defensar-se amb la llengua pròpia. Les defenses van al·legar en diverses ocasions que el dret de defensa comporta el dret a poder defensar-se en la llengua pròpia si és també una de les llengües oficials on resideix la persona que serà jutjada. Doncs bé, com que van ser acusats de rebel·lió i van ser traslladats al Suprem, i atès que el català no és una de les llengües oficials de la Comunitat Autònoma de Madrid, i el judici té lloc a Madrid, tècnicament no es vulnera cap dret.

En efecte, Espanya ha signat la Carta europea de llengües regionals o minoritàries, de 5 de novembre de 1992, segons la qual cal garantir que cadascú pugui exercir el dret de defensa en la seva llengua pròpia i oficial en la seva comunitat. Els arguments del Tribunal Suprem (TS) giren al voltant d'aquesta idea: 'Ni la Constitució Espanyola, ni el Estatuto de Autonomía de Cataluña, ni la legislación orgánica de desarrollo otorgan un derecho incondicional al uso de la lengua propia de una comunidad autónoma en actuaciones procesales que se desarrollen fuera del territorio que le es propio. El territorio, por tanto, opera como verdadero criterio delimitador de la oficialidad' (p. 76 de la Sentència del TS). Per tant, un efecte col·lateral de la desproporcionada acusació de rebel·lió i de la vulneració del dret al jutge predeterminat per la llei és que les persones jutjades no van poder exercir el dret a emprar la llengua pròpia en la vista oral."

L'Informe està pendent de ser substanciat a la Comissió del Síndic de Greuges ([BOPC 537](#), de 7.02.2020, pàg. 29).

[Informe anual del Síndic de 2019](#), lliurat al Parlament el febrer de 2020 (núm. tram. 360-00028/12) ([BOPC 554](#), de 27.02.2020, pàg. 46).

Aquest informe té per finalitat informar del conjunt d'actuacions fetes durant l'any perquè la Cambra les pugui conèixer i debatre. Recull les actuacions més rellevants desplegades en defensa dels drets dels ciutadans, dins dels quals la cultura i llengua és, tradicionalment, l'àmbit que genera menys sol·licituds d'intervenció del Síndic. Com a apunt, cal comentar que l'Informe anual també conté referències a la llengua en què es

presenten les queixes al Síndic, que és majoritàriament en català.¹⁵ Es manté la tendència d'anys anteriors, si bé es produeix un lleuger increment de les queixes presentades en català respecte de les queixes presentades en castellà. Així mateix, val a dir que el 2019 es van rebre més queixes sobre la vulneració en l'ús dels drets dels catalanoparlants que dels castellanoparlants, un fet habitual.

I ja entrant en el contingut, convé destacar que l'apartat 3.7 de l'Informe aborda dues qüestions sobre la llengua: la presència de les llengües oficials en els mitjans electrònics a les administracions i els organismes públics, i el foment de la música cantada en català.

Pel que fa a la presència de les llengües oficials en els mitjans electrònics del sector públic, es recorda que les relacions entre l'Administració i la ciutadania s'han de poder fer en la llengua oficial escollida per la persona interessada, que també ha de poder canviar l'opció lingüística en qualsevol moment. Es tracta d'una manifestació més dels drets lingüístics que l'Estatut d'autonomia reconeix, que prohibeix la discriminació per raons lingüístiques i consagra el dret d'opció lingüística. Un dret que permet utilitzar la llengua oficial que es triï en les relacions amb les institucions i administracions públiques i, en general, aquelles que exerceixen funcions públiques i que amb l'eclosió de les tecnologies de la informació i de la comunicació, també s'aplica a les webs multilingües, que també han de permetre la tria lingüística a la ciutadania. En aquest sentit, el Síndic ha rebut queixes sobre les dificultats per fer efectiu el dret a consultar alguna web del sector públic, tramitar algun permís oficial o participar en algun procés de selecció en la llengua oficial triada; i reitera la necessitat que les aplicacions a disposició de la ciutadania han d'estar en totes les llengües oficials a Catalunya.

Quant al foment de la música cantada en català, l'Informe posa en relleu la presència residual del català i que es destinen més recursos a projectes musicals en què l'ús de la llengua pròpia és més baix, una anomalia respecte del suport que reben altres llengües (principalment l'anglès i el castellà) en l'àmbit de l'activitat musical. I recomana que les línies d'ajut econòmic futures puguin estudiar discriminar positivament l'ús de la llengua catalana i occitana en les interpretacions vocals, les creacions i la difusió musical per considerar-les com a requisit per a la concessió; i que s'implementin polítiques de promoció i foment de la música vocal en català i occità.

Interessa destacar també que l'Informe recull a més quatre actuacions d'ofici sobre les temàtiques següents:

1) El català en els processos selectius de l'Administració de justícia. Es reitera la discriminació del català respecte d'altres llengües en la valoració de mèrits dels processos selectius convocats per l'Administració de justícia. Més concretament, en els processos del cos de funcionaris de l'Administració de justícia i l'accés al cos de gestió processal i administrativa per promoció interna, on el coneixement del català —a diferència del mèrit de llengües estrangeres en la fase de concurs— no és un mèrit, sinó que sols permet millorar l'ordre en l'adjudicació de destinació a Catalunya. En aquest sentit, es lamenta que difícilment es pot garantir el dret a l'elecció lingüística dels ciutadans per relacionar-se amb les administracions públiques si el seu personal desconeix la llengua pròpia de Catalunya.

2) El català en les revistes culturals. L'Informe fa palès que els ajuts a les revistes culturals en paper en llengua catalana estan destinats a la premsa i suggereix implementar mesures per donar suport a aquestes publicacions, des de la vessant cultural, com per exemple subvencions del Departament de Cultura, campanyes específiques, o una major implicació del sistema públic de biblioteques per garantir la presència d'aquestes publicacions.

3) El català en l'àmbit de l'atenció sanitària. El Síndic recorda els drets lingüístics arran de la denegació d'assistència mèdica en un centre d'atenció primària a un ciutadà que només parlava català fins que no s'expressés en castellà, i que va requerir de la traducció entre pacient i metgessa.

4) Les llengües als estudis de l'ESO. Després de les informacions aparegudes als mitjans, per qüestionar el model de conjunció lingüística vigent i la garantia de l'assoliment de l'ús de les llengües oficials al final de l'educació secundària obligatòria, el Síndic va demanar al Departament d'Educació informació sobre el

15. D'acord amb les dades de l'Informe del 2019 les queixes presentades van ser: 77% en català; i 23% en castellà. Una diferència que s'incrementa lleugerament per a les consultes: 82% en català i 18% en castellà.

funcionament del model i el nivell en llengües oficials que assoleix l'alumnat d'ESO quan arriba al 4t curs amb relació a l'alumnat d'altres comunitats monolingües.

Al web del Síndic de Greuges es pot consultar la llista de resolucions emeses al llarg de l'any 2019. L'informe va ser debatut a la Comissió del Síndic de Greuges (DSPC-C 515, de 29.06.2020, encara pendent de publicació).